

मराठी विभाग

प्रथम वर्ष कला

अनिवार्य मराठी (Compulsory Marathi)

प्रथमसत्र -

अभ्यासक्रम -

प्रथमवर्ष वी.एमराठी अनिवार्य या विषयासाठी २०१९ - २०२० या शैक्षणिक वर्षापासून नेमलेला अभ्यासक्रम

एकूण व्याख्याने - ४०, श्रेयांकने - ०२ गुण

घटक १-1 वडीलधारी माणसे - लेखिका शांताशेळके, सुरेश एजन्सी, पुणे-०२ .

घटक - १

- १) गुरुवर्य माटे
- २) जोगसर
- ३) साहेब
- ४) मामा वरेरकर
- ५) आशा
- ६) वसंत पवार
- ७) दुर्गाबाई
- ८) हृदयनाथ
- ९) कोठावळे
- १०) लताबाई

घटक - २

- १) मराठी लेखनाचे नियम व विराम चिन्हे
- २) वर्तमान पत्रासाठी वृत्त आणि वृत्तांत
- ३) अर्जलेखन
- ४) भाषांतर (इंग्रजीतून मराठीत)

द्वितीय सत्र

अभ्यासक्रम

एकूण व्याख्याने ४०, श्रेयांकने ०२ गुण :-

❖ नापास मुलांची गोष्ट - संपादन अरूण शेवते - ऋतुरंग प्रकाशन

घटक - १

- १) महात्मा गांधी
- २) कुसुमाग्रज
- ३) दया पवार
- ४) ना. सी फडके
- ५) सी. रामचंद्र
- ६) शांता शेळके
- ७) यशवंतराव गडाख
- ८) सुशीलकुमार शिंदे
- ९) चंद्रशेखर धर्माधिकारी
- १०) वाय. सी. पवार

घटक - २

- १) इतिवृत्त लेखन
- २) वर्तमानपत्रासाठी जाहिरातलेखन
- ३) उता-यावरील प्रश्न
- ४) सारांशलेखन

M. K. Kambale

विभाग प्रमुख, मराठी विभाग

चांगू काना ठाकूर कला, वाणिज्य आणि
विज्ञान महाविद्यालय, नवीन पनवेल

V. Parate

प्राचार्य

चांगू काना ठाकूर कला, वाणिज्य आणि
विज्ञान महाविद्यालय, नवीन पनवेल

प्रथम वर्ष कला - अनिवार्य मराठी (३: ६: २)

प्रथम वर्ष कला अनिवार्य मराठी या अभ्यासक्रमात दोन पाठ्यपुस्तकांचा तसेच व्यावहारिक मराठीच्या घटक विषयांचा समावेश करण्यात आला आहे . या अभ्यासक्रमाची श्रेयांकन पध्दतीनुसार रचना करण्यात आली आहे . वरील अभ्यासक्रम दोन सत्रांत विभागलेला असून नेमलेल्या विशिष्ट तामिकांमध्ये तो शिकविला जाणे तसेच त्याच्या चाचणी परीक्षा घेणे आवश्यक आहे .

प्रथम सत्र - I एकूण व्याख्याने ४०, श्रेयांकने - ०२

घटक - ०१ 'वडीलधारी माणसे' - शांता ज. शेळके - प्रकाशन - सुरेश एजन्सी, पुणे . (२० तामिका)
श्रेयांकने - ०१

घटक - ०२ व्यावहारिक मराठी (०४ घटक विषय)- (२० तामिका) श्रेयांकने - ०१

व्यावहारिक मराठी या विषयासाठी घटक विषय -

- १ मराठी लेखनाचे नियम व विरामचिन्हे .
- २ वर्तमानपत्रासाठी वृत्त आणि वृत्तांत
- ३ अर्जलेखन
- ४ भाषांतर (इंग्रजीतून मराठीत)

अंतर्गत परीक्षा - एकूण गुण - २५

श्रेयांकन पध्दतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे . पहिल्या सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुण विभागणी पुढीलप्रमाणे -

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
०१	चाचणी परीक्षा	व्यावहारिक मराठी - ०१) मराठी लेखनाचे नियम व विरामचिन्हे . ०२) वर्तमानपत्रासाठी वृत्त आणि वृत्तांत तसेच वडीलधारी माणसे या पुस्तकावर शिकवलेल्या लेखावर आधारित वस्तुनिष्ठ पध्दत/टीपा	२०
०२		वर्गातील उपस्थिती, मराठी वाङ्मय मंडळ तसेच यांमागच्या कार्य क्रमात प्रत्यक्ष सहभाग .	०५

प्रथम सत्रान्त परीक्षा - गुण - ७५

वरील अभ्यासपत्रिकेचे सत्रांत प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे ठरविण्यात आले आहे .

प्र . १ . - 'वडीलधारी माणसे' या लेखांवर प्रश्न (अंतर्गत पर्याय) - गुण १५

प्र . २ . 'वडीलधारी माणसे' या लेखांवर प्रश्न (अंतर्गत पर्याय) - गुण १५

प्र . ३ . अ- मराठी लेखनाचे नियम - गुण ०८

व- वर्तमानपत्रासाठी वृत्त आणि वृत्तांत - गुण ०७

प्र . ४ . अ- भाषांतर - गुण ०८

व- अर्जलेखन - गुण ०७

प्र . ५ . सर्व घटकांवर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न - गुण १५

द्वितीय सत्र - एकूण व्याख्याने ४०, श्रेयांकने - ०२

घटक - ०१ नापास मुलांची गोष्ट - संपादन : अरूण शेवते - ऋतुरंग प्रकाशन, गंगेगाव, मुंबई-६३ . -

(२० तासिका) श्रेयांकन ०१

घटक - ०२ व्यावहारिक मराठी - (४ घटकविषय) - (२० तासिका) श्रेयांकन ०१

१ . इतिवृत्तलेखन .

२ . वर्तमानपत्रासाठी जाहिरातलेखन

३ . उता-यावरील प्रश्न

४ . सारांशलेखन

अंतर्गत परीक्षा - एकूण गुण - २५

श्रेयांकन पद्धतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे . पहिल्या सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुण विभागणी पुढीलप्रमाणे -

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
०१	चाचणी परीक्षा	व्यावहारिक मराठी - ०१) वर्तमानपत्रासाठी जाहिरात लेखन . ०२) सारांशलेखन आणि नापास मुलांची गोष्ट या पुस्तकातील शिकवलेल्या भागावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न/टीपा	२०
०२		वर्गातील उपस्थिती, मराठी वाङ्मय मंडळ तसेच यांसागख्या कार्य क्रमात प्रत्यक्ष सहभाग .	०५

दुसरी सत्रान्त परीक्षा - गुण - ७५

वरील अभ्यासपत्रिकेचे सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढील प्रमाणे ठरविण्यात आले आहे .

प्र . १ . 'नापास मुलांची गोष्ट' या पुस्तकातील लेखांवर प्रश्न (अंतर्गत पर्याय) - गुण १५

प्र . २ . 'नापास मुलांची गोष्ट' या पुस्तकातील लेखांवर प्रश्न (अंतर्गत पर्याय) - गुण १५

प्र . ३ . अ- इतिवृत्तलेखन - गुण ०८

ब- वर्तमानपत्रासाठी जाहिरातलेखन - गुण ०७

प्र . ४ . अ- उता-यावरील प्रश्न - गुण ०८

ब- सारांशलेखन - गुण ०७

प्र . ५ . सर्व घटकांवर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न - गुण - १५

प्रथम वर्ष कला

विषय :- मराठी ऐच्छिक

प्रथम वर्ष वी.ए. मराठी ऐच्छिक विषयासाठी २०१९ - २०२० या शैक्षणिक वर्षा पामून नेमलेला अभ्यासक्रम

सत्र पहिले - एकूण व्याख्याने -४५, श्रेयांकने - ०३

घटक :- १

‘नाटक’ या साहित्यप्रकाराचा सैध्दान्तिक परिचय

नाटक या साहित्य प्रकाराची संकल्पना नाटक या साहित्यप्रकाराचे घटक नाटकाचे महत्वाचे दोन प्रकार (शोकात्मिका वसुखात्मिका)नाटक एक संमिश्र कला मराठी नाटकाच्या इतिहासातील महत्वाचे टप्पे .

घटक - २ ‘मोरुची मावशी’ - प्र.के.अत्रे

घटक- ३ ‘राहिले दूर घर माझे’ शफाअत खान,शब्दालय प्रकाशन

सत्र दुसरे - एकूण व्याख्याने-४५, श्रेयांकने - ०३

घटक -१

खविता या साहित्यप्रकाराचा सैध्दान्तिक परिचय -

(कविता या साहित्य प्रकाराची संकल्पना भावकाव्य आणि गति फरक ,कवितेची भाषा , मराठी कवितेच्या इतिहासाती लमहत्वाचे टप्पे)

घटक -२

१) बा.सी.मर्ढेकर - मर्ढेकरांची कविता बाळ सीताराम मर्ढेकर,मौज प्रकाशन, मुंबई, १९९४

१) कितीतरी दिवसात

२) पिंपात मेले ओल्या उंदिर

३) सकाळी उठोनी चहा-कॉफीप्यावी

४) अजून येतो वास फुलांना

२) मंगेश पाडगावकर -

- १) दिवस तुझे हे फुलायचे
- २) मी फूल तृणातील इवले
- ३) रात्रभर आपण चालत आहोत
- ४) प्रेम म्हणजे प्रेम असतं

३) बहिणाबाई - बहिणाबाई चौधरी - बहिणाबाईची गाणी

- १) संसार
- २) मन
- ३) हिरीताचं देन घेनं
- ४) मानूस

४) पदमा गोळे

- १) आम्ही कुलीनांच्या कन्या
- २) अवखळ ये पोरीसमान
- ३) मी इथली
- ४) आईपणाची भीती

घटक -३

१) अनुराधा पाटील

- १) म्हणतात उमटत नाहीत
- २) आठवणी येतात
- ३) माझी अक्षरं भिजतात
- ३) गवताच्या वाळलेल्या मुळांसारखीच

२) इंद्रजित भालेराव

- १) माझ्या कवितेला यावा
- २) राना वनातल्या उन्हातान्हात वाळलेल्या
- ३) आषाढीला येते
- ४) झाडाझाडाला विचारा

३) अरूण काळे

- १) नंतर आलेले लोक
- २) खंर बोललं की सख्ख्या आईला राग येतो
- ३) तू मदरबोर्ड माइया संगणकाचा
- ४) प्रेमाचं होऊद्याना जागतिकीकरण

४) वीरधवल परब

- १) वय वाढत जातंय आपलं
- २) जोतिराव फुल्यांचे चित्र
- ३) खूप दूरवर पाहूनही
- ४) आपली नाळ कधीच पुरली गेलीच नाही गावकुसात

विभागप्रमुख, मराठीविभाग

चांगू काना ठाकूर कला, वाणिज्य आणि
विज्ञान महाविद्यालय, नवीन पनवेल

प्राचार्य

चांगू काना ठाकूर कला, वाणिज्य आणि
विज्ञान महाविद्यालय, नवीन पनवेल

प्रथम वर्ष कला - ऐच्छिक मराठी (३:६:१)

प्रथम सत्र - I

द्वितीय सत्र - II

अंतर्गत परीक्षा - एकूण गुण - २५

श्रेयांकन पद्धतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे .
पहिल्या सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुण विभागणी पुढीलप्रमाणे -

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
0१	चाचणी परीक्षा	'नाटक' या साहित्य प्रकाराच्या सैध्दान्तिक भागावर आणि शिकविलेल्या नाटकावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न / टीपा	२०
0२		वर्गातील उपस्थिती, मराठी वाङ्मय मंडळ तसेच यांसारख्या कार्य क्रमात प्रत्यक्ष सहभाग .	0५

प्रथम सत्रान्त परीक्षा - गुण - ७५

प्र.१. 'नाटक' या साहित्य प्रकाराचा सैध्दान्तिक परिचय यावर पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५

प्र.२. 'मोरुची मावशी' या नाटकावर पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५

प्र.३. 'राहिले दूर घर माझे' या नाटकावर पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५

प्र.४. प्रत्येक गटातील एकेक टीप लिहा (अंतर्गत पर्यायांसह) - गुण १५

१) नाटकाचा सैध्दान्तिक परिचय

२) मोरुची मावशी

३) राहिले दूर घर माझे

प्र.५. सर्व घटकांवर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न - गुण १५

द्वितीय सत्र - II

अंतर्गत परीक्षा - एकूण गुण - २५

श्रेयांकन पद्धतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे .
पहिल्या सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुण विभागणी पुढीलप्रमाणे -

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
0१	चाचणी परीक्षा	'कविता' या साहित्य प्रकाराच्या सैध्दान्तिक भागावर आणि नेमलेल्या कवितांवर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न / टीपा	२०
0२	-	वर्गातील उपस्थिती, मराठी वाङ्मय मंडळ तसेच यांसागख्या कार्य क्रमात प्रत्यक्ष सहभाग	०५

दुसरी सत्रान्त परीक्षा - गुण - ७५

वरील अभ्यासपत्रिकेचे सत्रान्त प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप पुढील प्रमाणे ठरविण्यात आले आहे .

प्र .१ . 'कविता' या साहित्य प्रकाराचा सैध्दान्तिक परिचय (पर्यायासह) एक प्रश्न - गुण १५

प्र .२ . घटक २ मधील कवितांवर आधारित पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५

प्र .३ . घटक ३ मधील कवितांवर आधारित पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५

प्र .४ . प्रत्येक गटातील एकेक टीपा लिहा (अंतर्गत पर्यायांसह) - गुण १५

१) कवितेचा सैध्दान्तिक परिचय

२) घटक २ मधील कविता

३) घटक ३ मधील कविता

प्र .५ . सर्व घटकांवर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न - गुण - १५

मराठी विभाग

द्वितीय वर्ष कला

SYBA – MAR (II)

(To be implemented from 2020 – 2021)

SEM – 3

द्वितीय वर्ष कला मराठी सत्र तिसरे व चौथे (प्रत्येक सत्रात ३ श्रेयांकने)

द्वितीय वर्ष बी.ए. (मराठी) अभ्यासपत्रिका क्र.२ च्या अभ्यासक्रमात तिस-या सत्रात कादंबरी या साहित्य प्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय व दोन कादंब-या यांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. चौथ्या सत्रात आत्मकथन या साहित्य प्रकाराची ठळक वैशिष्ट्ये व दोन आत्मकथने यांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. या अभ्यासक्रमाची श्रेयांकन पध्दतीनुसार रचना करण्यात आली आहे. हा अभ्यासक्रम दोन सत्रात विभागला असून नेमलेल्या विशिष्ट तासिकांमध्ये तो शिकवला जाणे आवश्यक आहे.

सत्र ३ (तिसरे) - एकूण व्याख्याने ४५ - श्रेयांकने - ०३

घटक -१ कादंबरी : एक साहित्यप्रकार - परिचय (१५ तासिका) श्रेयांकन १

कादंबरी हा कथनात्मक साहित्यप्रकार त्या दृष्टीने त्याच्या घटकांची माहिती कथानक, निवेदन, व्यक्तिरेखा, भाषा, निवेदनाचे प्रकार, व्यक्तिरेखांचे प्रकार, कादंबरीची एकूण संरचना .

घटक- २ 'थॅक यू मिस्टर ग्लाड :- कादंबरी- अनिल वर्वे पॉप्युलर प्रकाशन (१५ तासिका) श्रेयांकन १

घटक- ३ इंधन :- कादंबरी -हमीद दलवाई मौज प्रकाशन गृह

सत्र - ४ (चौथे) एकूण व्याख्याने ४५ - श्रेयांकने -३

घटक- १ 'आत्मकथन' या साहित्यप्रकाराची ठळक वैशिष्ट्ये (१५ तासिका) श्रेयांकन- १

घटक- २ 'मन में है विश्वास'- विश्वास नांगरे पाटील, राजहंस प्रकाशन, (१५ तासिका) श्रेयांकन १

घटक- ३ कोल्हाटयाचं पोर- आत्मकथन - किशोर शांताबाई काळे- ग्रंथाली प्रकाशन

तृतीय सत्रान्त परीक्षा - III

द्वितीय वर्ष बी.ए. मराठी अभ्यासपत्रिका क्र.-II

अंतर्गत परीक्षा - एकूण - २५ गुण

श्रेयांकन पध्दतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे .

तृतीय सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुण विभागणी पुढीलप्रमाणे -

- १) चाचणी परीक्षा - कादंबरी या साहित्यप्रकाराचा सैध्दांतिक परिचय या भागावर आणि शिकविलेल्या कादंबरीवर वस्तुनिष्ठ प्रश्न / टीपा - २० गुण
- २) वर्गातील उपस्थिती - मराठी वाङ्मय मंडळ तसेच यासारख्या कार्यक्रमात प्रत्यक्ष सहभाग - ०५ गुण

तृतीय सत्रान्त परीक्षा - (III-SEM)

- ७५ गुण

- प्रश्न १ . 'कादंबरी' या साहित्यप्रकाराचा सैध्दान्तिक परिचय यावर पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५
- प्रश्न २ . 'थॅक यू मिस्टर ग्लॉड' या कादंबरीवर पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५
- प्रश्न ३ . 'इंधन' या कादंबरीवर पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५
- प्रश्न ४ . प्रत्येक गटातील एकेक टीप लिहा . (अंतर्गत पर्यायासह) - गुण १५
- प्रश्न ५ . सर्व घटकांवर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न - गुण १५

अ) एका वाक्यात उत्तरे

ब) पर्यायी उत्तरे

चतुर्थ सत्रान्त परीक्षा - IV
द्वितीय वर्ष बी.ए. मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. II
अंतर्गत परीक्षा एकूण गुण - २५ गुण

श्रेयांकन पध्दतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे .

तृतीय सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुण विभागणी पुढीलप्रमाणे -

- १) चाचणी परीक्षा - 'आत्मकथन' या साहित्यप्रकाराचा सैध्दान्तिक परिचय या भागावर
आणि शिकविलेल्या आत्मकथनावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न/टीपा - २० गुण
- २) वर्गातील उपस्थिती - मराठी वाङ्मय मंडळ तसेच यासारख्या कार्यक्रमात प्रत्यक्ष
सहभाग - ०५ गुण

चतुर्थ सत्रान्त परीक्षा - - ७५ गुण

- प्रश्न १ . 'आत्मकथन' या साहित्यप्रकाराचा सैध्दान्तिक परिचय यावर अंतर्गत पर्याय देऊन
एक प्रश्न - गुण १५
- प्रश्न २ . 'मनमे है विश्वास' या आत्मकथनावर अंतर्गत पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५
- प्रश्न ३ . 'कोल्हाट्याचं पोर' या आत्मकथनावर अंतर्गत पर्याय देऊन एक प्रश्न - गुण १५
- प्रश्न ४ . प्रत्येक गटातील एकेक टीप लिहा (अंतर्गत पर्यायांसह) - गुण १५
- १ . आत्मकथनाचा सैध्दान्तिक परिचय
- २ . मनमे है विश्वास
- ३ . कोल्हाट्याचं पोर
- प्रश्न ५ . सर्व घटकांवर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न - गुण १५
- अ) एका वाक्यात उत्तरे
- ब) पर्यायी उत्तरे

SYBA – PAPER NO. III
(To be implemented from 2020 – 2021)

द्वितीय वर्ष, कला, मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ३

द्वितीय वर्ष, कला (मराठी) अभ्यासपत्रिका क्र. ३ च्या अभ्यासक्रमातील तिस-या व चौथ्या सत्रासाठी एकूण चार नव्या अभ्यासपत्रिका -भाषा आणि भाषाभ्यास . मराठीच्या बोलीचा अभ्यासः आगरी बोली नेमण्यात आले आहे .

या अभ्यासक्रमाची श्रेयांकन पध्दतीनुसार रचना करण्यात आली आहे . वरील अभ्यासक्रम दोन सत्रात विभागलेला असून नेमलेल्या विशिष्ट तासिकांमध्ये तो शिकविला जाणे आवश्यक आहे .

सत्र चारसाठी मराठीच्या बोलीचा अभ्यासः आगरी बोलीः

सत्र ३ अभ्यासपत्रिका क्र. ३ एकूण व्याख्याने ४५ श्रेयांकने ३

भाषा आणि भाषाभ्यास

घटक १ अ) मानवी भाषेचे स्वरूप, एकूण व्याख्याने १५, श्रेयांकने १

संप्रेषण -मानवी आणि मानवेतरांचे, मानवांचे भाषिक व भाषेतर संप्रेषण, मानवी भाषेची लक्षणे किंवा स्वरूप विशेष (ध्वन्यात्मकता, चिन्हात्मकता, यादृच्छिकता, सर्जनशिलता, प्रत्यक्षातीतता, सामाजिकता, परिवर्जनशीलता इ .) मानवी भाषेच्या व्याख्या .

आ) भाषेची विविध कार्ये- रोमान याकबसनचे संप्रेषणाचे नमुनारूप व ६ भाषिक कार्ये (निर्देशात्म, आविष्कारात्म, परिणामनिष्ठ, सौंदर्यात्म, संपर्कनिष्ठ, अतिभाषात्म)

घटक २अ) भाषा, समाज आणि संस्कृती - एकूण व्याख्याने १५, श्रेयांकने १

भाषा -एक सांस्कृतिक संचित, सांस्कृतिक जडणघडणीचे, संक्रमणाचे माध्यम एडवर्ड सपीर वेंजामीन वोर्फ यांचा भाषिक सापेक्षतावादाचा अभ्युपगम भाषेकडे पाहण्याचा समाज भाषावैज्ञानिक दष्टिकोण, समाजातील भाषावैविध्य आणि भाषेचा बहुजिनसीपणा, भाषिक-सांस्कृतिक विविधता परस्परसंबंध

आ) भाषेचा विकास आणि -हास -संकल्पनाविचार : एकूण व्याख्याने १५, श्रेयांकने १
जागतिकीकरण आणि भाषिक-सांस्कृतिक विविधता -परिणाम, भाषिक धुवीकरणाचे धोके,
भाषेच्या 'विकासाची संकल्पना' भाषेच्या प्रगतीचे निकष किंवा मापदंड, भाषिक -हासाची
संकल्पना, भाषिक-हासाच्या विविध अवस्था किंवा टप्पे, भाषिक -हासाची
कारणे, भाषानियोजन आणि भाषेचा विकास

घटक ३ अ) भाषा, प्रमाण भाषा आणि बोली-संकल्पना विचार : एकूण व्याख्याने १५,
श्रेयांकने १

'प्रमाण भाषा' म्हणजे काय, प्रमाण भाषेची आवश्यकता, प्रमाण भाषा व बोली यांच्यातील
संबंध, त्यांचे वापरक्षेत्र, बोलीवैविध्य-उपबोली, स्थानिक बोली-प्रादेशिक बोली -जातीनिष्ठ
बोली-सामाजिक बोली इ. बोलींविषयीचे गैरसमज (शुद्धाशुद्धता, श्रेष्ठकनिष्ठता, अंगभूत
क्षमता इ.) व तथ्ये, मराठीच्या विविध बोली

आ) बोलींच्या अभ्यासाची गरज व महत्व

बोलीविज्ञान (Dialectology) बोलींच्या अभ्यासाची दिशा -बोलींचा विजनात्मक
अभ्यास, सामाजिक-सांस्कृतिक अभ्यास, बोलींच्या अभ्यासाची साधने, क्षेत्रिय कार्य (Field
Work) बोलींची व्याकरणे व कोशरचना यांचे महत्व, बोलींसमोरील आव्हाने व त्यांचे जतन
व संवर्धन यांसाठी करावयाच्या प्रयत्नांची दिशा

SEM-4 (UAMAR 401)

सत्र-४ (चौथे) एकूण व्याख्याने ४५, श्रेयांकने ३

द्वितीय वर्ष बी.ए.मराठी अभ्यासपत्रिका क्र.४०१ मराठीच्या बोलींचा अभ्यासः आगरी बोली

घटक १ एकूण व्याख्याने १५, श्रेयांकने १

अ) आगरी बोलीची वैशिष्ट्ये-व्युत्पत्ती आणि विकास व्याकरणिक वैशिष्ट्ये, उच्चार प्रक्रिया-म्हणी,वाक्प्रचार, शब्दसंग्रह इ .

आ) आगरी लोकसंस्कृती, आगरी बोलीचे प्रभाव क्षेत्र, आगरी साहित्याचा इतिहास

घटक २ एकूण व्याख्याने १५, श्रेयांकने १

आगरी बोलीतील निवडक कवितांचा अभ्यासः १)पानी कवा येनार, सारेवाराचा पलाट, मायच्यं सुरक्याची गोदरी-प्रा.एल.बी.पाटील, २)आगरी-कोळी, आय-चंद्रकांत मढवी ३)आवचा आगोर-डॉ.सजीव म्हात्रे ४)मीठ, नवी मुंबई-रामनाथ म्हात्रे ५)इनकूरी, आमी जातीच हाव आगरी- पुंडलिक म्हात्रे ६) जमिनीचा तुकरा, लोखांचा राज (आगरी फटका)- म.वा.म्हात्रे ७) वंदर खोपट- मुकेश कांवळे ८) आलं कंपनीवालं आलं सौ.सुनंदा मोडखरकर ९)पायंडा- सौ.शोभना रामकृष्ण पाटील १०) एस्ई.झेड नवरा- गणपत म्हात्रे ११) खलाटी- अविनाश पाटील १२) दिप्तीला गाव सारा धावला- दिनानाथ वेटू पाटील १३) आमचेकरं आता परकाल्प आयलयं- विश्वास ठाकूर, नेरूळ .

घटक ३ एकूण व्याख्याने १५, श्रेयांकने १

आगरी बोलीतील निवडक कथांचा अभ्यासः १) साकव- परेन जांभळे २) मौल-शंकर सखाराम ३) म्हातर्याचा तेरावा-मोहन भोईर ४)वेमटयाचा बेरा- चंद्रकांत पाटील ५)हरिभाऊ घरत- भगताचा उत्तारा ६) खपला कपला- रमेश म्हात्रे ७) निवरणुका- ए.डी. पाटील ८) जौल- अविनाश पाटील ९) सरलं ते दिन रव्हेल्या त्या आठवणी- म.वा.म्हात्रे १०) शालन जावाचा हाय- प्रा.जयवंत पाटील

तृतीय सत्रांत परिक्षेचे स्वरूप

तृतीय सत्रान्त परीक्षा - III

द्वितीय वर्ष बी.ए. मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. -III

अंतर्गत परीक्षा - एकूण - २५ गुण

श्रेयांकन पध्दतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे .

तृतीय सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुण विभागणी पुढीलप्रमाणे -

१) चाचणी परीक्षा - मानवी भाषेचे स्वरूप या भागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न/टीपा - २० गुण

२) वर्गातील उपस्थिती मराठी वाङ्मय मंडळ तसेच यांसारख्या कार्यक्रमात प्रत्यक्ष सहभाग

- ०५ गुण

तृतीय सत्रान्त परीक्षा - (III-SEM)

- ७५ गुण

प्रश्न १ . मानवी भाषेचे स्वरूप या घटकावर अंतर्गत पर्यायासह एक प्रश्न

- १५ गुण

प्रश्न २ . भाषा, समाज आणि संस्कृती या घटकावर अंतर्गत पर्यायासह एक प्रश्न

- १५ गुण

प्रश्न ३ . भाषा, प्रमाण भाषा आणि बोली - संकल्पना विचार या घटकावर अंतर्गत

पर्यायासह एक प्रश्न

- १५ गुण

प्रश्न ४ . घटक १, २ व ३ यांवर अंतर्गत पर्यायासह तीन टीपा

- १५ गुण

प्रश्न ५ . घटक १, २ व ३ यांवर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न

- १५ गुण

अ) एका वाक्यात उत्तरे

-१० गुण

ब) पर्यायी उत्तरे

- ०५ गुण

चतुर्थ सत्रान्त परीक्षा - IV

द्वितीय वर्ष बी.ए. मराठी अभ्यासपत्रिका क्र.-III

अंतर्गत परीक्षा - एकूण - २५ गुण

श्रेयांकन पध्दतीतील एक आवश्यक भाग म्हणून अंतर्गत चाचणी परीक्षा वर्गात होणे आवश्यक आहे .

तृतीय सत्रातील चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुण विभागणी पुढीलप्रमाणे -

- १) चाचणी परीक्षा - आगरी बोलीची वैशिष्ट्ये व आगरी लोकसंस्कृती या भागावर वस्तुनिष्ठ प्रश्न / टीपा - २० गुण
- २) वर्गातील उपस्थिती - मराठी वाङ्मय मंडळ तसेच यासारख्या कार्यक्रमात प्रत्यक्ष सहभाग - ०५ गुण

चतुर्थ सत्रान्त परीक्षा - (Sem-IV) स्वरूप

- ७५ गुण

प्रश्न १ . घटक १ वर अंतर्गत पर्यायासह एक प्रश्न

- १५ गुण

प्रश्न २ . घटक २ वर अंतर्गत पर्यायासह एक प्रश्न

- १५ गुण

प्रश्न ३ . घटक ३ वर अंतर्गत पर्यायासह एक प्रश्न

- १५ गुण

प्रश्न ४ . घटक १, २ व ३ यावर अंतर्गत पर्यायासह तीन टीपा

- १५ गुण

प्रश्न ४ . घटक १, २ व ३ यावर वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचा प्रश्न

- १५ गुण

अ) एका वाक्यात उत्तरे

- १० गुण

ब) पर्यायी उत्तरे

- ०५ गुण

विभागप्रमुख, मराठी विभाग

चांगू काना ठाकूर

कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय,
नवीन पनवेल (स्वायत्त)

प्राचार्य

चांगू काना ठाकूर

कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय,
नवीन पनवेल (स्वायत्त)